

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617204057
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8617204057.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: M. a televízia G., so sídlom I. dolina, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX G., o zaplatenie 91,24 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 8C/32/2017-19 z 30.11.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 58,76 eur a náhradu poštovného vo výške 1,40 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 28,8%, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 219 ods. 3, § 297 písm. b/, § 290 CSP, § 52 ods. 1-4, § 101 ods. 1, ods. 2, § 101 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 1 zák. č. 532/2010Z.z., § 3 písm. a/, § 7 ods. 2, § 10 ods. 1-3, ods. 5, § 6 ods. 1 zák. č. 340/2012Z.z., § 2 písm. b/, písm. a/ ods. 14 zák. č. 251/2012Z.z., § 5b zák. č. 250/2007Z.z. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 a § 262 CSP.

3. Vzťah medzi stranami sporu posúdil ako vzťah spotrebiteľský, následne ex offio prihladol na premlčanie a žalobcovi tak priznal vzhľadom na dátum podania žaloby na súde (21.09.2017) aplikujúc všeobecnú 3- ročnú premlčaciu dobu iba nepremľčané predpísané úhrady za služby verejnosti za obdobie od 09/2014 do 05/2015 v celkovej výške 41,76Eur, pokutu vo výške 17,-Eur a poštovné náhrady vo výške 1,40Eur.

4. Zamietavú časť rozsudku a súvisiaci výrok o trovách konania napadol odvolaním žalobca majúc za to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým (§ 365 písm. f/ CSP), a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 písm. h/ CSP). Žalobca vo svojom odvolaní v podstate absolútne vylučuje dôvodnosť aplikácie spotrebiteľského práva a vytýka súdu prvej inštancie aj neprávny procesný postup.

5. Žalovaná sa ku podanému odvolaniu nevyjadřila.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 23.11.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami, nesprávnym právnym posúdením veci a inou vadou, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

9. Žalobca tvrdí, že na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

10. Žalobca ďalej tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

11. Žalobca ešte namieta, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tu odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

12. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu

odvolacieho konania žalobca nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

13. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalobcu, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúc na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

14. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nasledovné.

15. Otázka spotrebiteľskej povahy veci je relevantná najmä pokiaľ ide o použitie ustanovení zákona týkajúcich sa poučovacej povinnosti zo strany súdu, najmä vhodného spôsobu poučenia spotrebiteľa nad rámec všeobecnej poučovacej povinnosti, poučenia o viacerých možnostiach zastupovania, poučenia aj o iných spôsoboch účelnej obrany (§292 CSP). Povaha právnej veci má ďalej význam aj pri otázke prihliadania na premičanie aj bez návrhu, pri aplikácii osobitných ustanovení o dokazovaní, pri oslobodení od platenia súdneho poplatku a ďalších procesných odlišnostiach v sporoch so slabšou stranou sporu. Aj z týchto dôvodov je posúdenie skutočností, či sa na takýto spor strán použijú ustanovenia ohľadom spotrebiteľských sporov, veľmi dôležitou.

16. Nemali by byť pochybnosti o existencii práva žalobcu na úhradu za služby verejnosti s jej príslušenstvom. Pochybnosti vznikli len v súvislosti s právnou otázkou, či došlo k oslabeniu práva v dôsledku oddiaľovania s jeho uplatnením na súde voči žalovanej a v kladnom prípade či sa má zohľadniť premičanie aj bez námietky žalovanej priznaním jej statusu spotrebiteľky. Žalovaná je v tomto spore úplne pasívna. Jej pasivita, ako je to pomerne v obdobných prípadoch veľmi častý jav, zapadá do dôsledkov masového zlyhania verejnej moci v oblasti právnej osvety obyvateľstva. Odvolací súd bral na to zreteľ, najmä na fakt, že pre občanov niet obligatórnej (povinnej) právnej pomoci odborníkom na právo a „návšteva“ advokáta spojená s nákladmi prevyšujúcimi predmet drobného sporu na prvý pohľad pôsobí odradzujúco, najmä, ak náklady nielenže môžu prevyšovať spornú sumu, ale nemusia byť nakoniec ani priznané (porov. čl.16 nariadenia EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.júla 2007 , ktorým sa upravuje Európske konanie s nízkou hodnotou sporu „Súd alebo tribunál neprisúdi úspešnej strane trovy , ktoré sú neprimerané voči pohľadávke“).

17. Existuje súvislosť medzi službou verejnoprávneho vysielania a sporným poplatkom, či úhradou (tiež „koncesionársky poplatok“), aj keď povinnosť zaplatiť tento poplatok nevyplyva z bezprostredného poskytnutia služby, ktorej priamu hodnotu by tento poplatok či úhrada predstavovala, ale tento poplatok súvisí výlučne s uzavretou zmluvou o dodávke elektrickej energie bez prípadnej súvislosti s preukázanou držbou televízneho prijímača, či rozhlasového aparátu.

18. Samotný prístup k takejto službe, tiež možno povedať, že je voľným a nepodlieha zaplateniu tohto poplatku ako v prípade napr. zaplatenia poplatku za službu prijímania kódovaných televíznych staníc, kedy až zakúpením príslušného kódovacieho zariadenia možno sledovať takéto televízne vysielanie.

19. Ak by sa mala dať odpoveď na povahu vzťahu čo možno najstručnejšie, tým elementárnym dôvodom na podporu spotrebiteľskej povahy veci je fakt, že aj v prípade M. - vysielacej služby ide o službu, a ak ju žalovaný neprijal na obchodné účely (tiež profesiu či zamestnanie), tak ide čisto o spotrebu služby.

20. Samotný fakt, že zákonodarca nezvolil zmluvný systém, napr. povinné zmluvné prijímanie predmetnej vysielacej služby, nemôže byť prekážkou pre to, aby státisíce občanov stratili status konzumentov služby. Naopak, svojim spôsobom legislatívne vnútenie televíznej a rozhlasovej služby je jedna z okolností, ktoré majú potenciál ovplyvniť v budúcnosti posudzovanie obchodných praktík M., či nie sú nekalé. Z. M. priznáva, aj keď len sčasti, predsa len aj ona podniká a robí tak v rámci poskytovania služby širokým vrstvám obyvateľstva.

21. Odvolací súd teda nijako nespochybňuje mimoriadne významné (doslova poslanie) verejnoprávnej M., no bolo by príliš odvážne konštatovať, že M. sa za žiadnych okolností nemôže dopustiť nekalých obchodných praktík, ktorých nosnú reguláciu obsahuje práve Spotrebiteľský kódex. Ak je ale tomu tak, tak na druhej strane sú tu občania ako konzumenti služby očakávajúci, že v prípade nekalej obchodnej praktiky budú na žalobcu dopadať ochranné normy spotrebiteľského práva.

22. Právne predpisy o ochrane spotrebiteľov pred nekalou praxou sú potencionálne vo vzťahu k širokým vrstvám obyvateľstva tými, ktoré dávajú odpoveď o možných spotrebiteľských konzekvenciách vzťahu medzi M. a prijímateľmi (konzumentmi) predmetnej transmisijnej služby. Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nie je pritom jedinou smernicou spotrebiteľského práva. To na margo odvolacích argumentov žalobcu, ktorý ako predpoklad spotrebiteľskoprávnej ochrany považuje len a len existenciu zmluvy.

23. Nie je úlohou súdu detektívne vyhľadávať potencionálne možné nekalé obchodné praktiky podľa spotrebiteľského kódexu a s tým spojenú existenciu spotrebiteľa. Fakt je ale ten, že unijné predpisy a implementované vnútroštátne právo nevychádzajú z nejakého uzavretého okruhu nekalých obchodných praktík. Zákon ani nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol všetky rozmanitosti života a postihol všetky do úvahy prichádzajúce možné nečestnosti (porov. príkladmo vypočítané nekalé obchodné praktiky podľa prílohy k Spotrebiteľskému kódexu a Smernice 2005/29, napr. „agresívnou praktikou je okrem iného zahrnutie priameho nabádania pre deti do reklamy, aby si kúpili alebo aby presvedčili svojich rodičov alebo iných dospelých, aby im kúpili propagované produkty“).

24. Prekážkou na kvalifikovanie veci ako spotrebiteľskej nie je ani legislatívne usporiadanie vzťahov medzi M. a konzumentmi jej verejnej služby (porov. obdobnú zákonnú reguláciu vzťahov medzi Štátnym fondom rozvoja bývania a konzumentmi „verejnoprávnych“ úverov; zákon č. 607/2003 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania). Isteže je problematické otvárať pri službe M. verejnosti tému neprijateľných zmluvných podmienok, ak zmluvy „nie“, no jednak nie je to celkom tak, pretože istá zmluva predsa len pre existenciu vzťahu existuje a je kruciálna (zmluva o dodávke elektriny), no dôležitejší je fakt, ako sa už súd zmienil, že spotrebiteľskoprávne konzekvencie a nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa predmetnej vysielacej služby vyplývajú aj z možných obchodných praktík, ku ktorým môže dôjsť aj vo vzťahoch založených zákonom.

25. Za takýchto okolností, ak niet legislatívne uzavretého okruhu do úvahy prichádzajúcich obchodných praktík, ktoré môžu byť nekalé, tak ani čiastočne podnikajúceho žalobcu ako poskytovateľa služby širokým vrstvám obyvateľstva nemožno vylučovať z okruhu subjektov povinných dodržiavať zákaz nekalých obchodných praktík. Žalobca je dodávateľom služby a súčasne protipólom - protistranou spotrebiteľom verejnej transmisijnej služby bez ohľadu na to, či dôjde ku kolízii s normami na ochranu spotrebiteľa. Ani pri vzťahoch, v rámci ktorých niet pochybností o ich spotrebiteľskej povahe (úverové, poisťné a ii), spotrebiteľský vzťah nevzniká až porušením práva ale už jeho založením.

26. Inými slovami tiež povedané, žalobca sa nestáva dodávateľom spotrebiteľskej služby až momentom, keď použije nekalú obchodnú praktiku v rozpore s legislatívou implementovanou na základe Smernice 2005/29 „o nekalých obchodných praktikách“, ale už v čase, keď do vzťahu, z ktorého takáto praktika môže vziť vstúpi, a to bez ohľadu na formu vzniku vzťahu, teda vrátane jeho založenia zákonom. O to viac, ak právny vzťah s cieľom poskytovať službu širokým vrstvám obyvateľstva (nepodnikateľom) má zmluvný základ nevynímajúc zmluvu o dodávke elektriny so všetkými jej vedľajšími, náhodilými zložkami (accidentalia negotii) a ďalšími súvisiacimi vzťahmi.

27. Ide o odvodený záväzok vo vzťahu k verejnoprávnej inštitúcii. Ak by sa aj pripustila možnosť, že nejde o spotrebiteľský vzťah, potom za relevantné treba považovať vzťahy aj len súvisiace. V tomto smere zákon zaraďuje pod režim spotrebiteľského práva nielen spory zo spotrebiteľských zmlúv, ale aj spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou (porov. slovo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou v § 290 CSP).

28. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi platiteľom úhrady a M. nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento „pridružený vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke elektriny), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybné je.

29. Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumentum a contrario. Ak by súd prijal právny záver, v zmysle ktorého M. nemá postavenie dodávateľa, poprel by tým judikatúru Súdneho dvora Európskej únie o vymedzení dodávateľa v prípadoch poskytovania služieb verejnoprávnymi korporáciami (napr. C-147/16). Z obsahu súdneho spisu je zároveň zrejmé, že žalovaná nevystupuje v právnom postavení fyzickej osoby, ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. Potom sa zákonite natíska otázka, aký status žalovaná potom má.

30. Ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra Ministerstva spravodlivosti SR, M. a televízia G. je zapísaná ako iná právnická osoba, ktorá v predmete činnosti má celoplošné digitálne vysielanie televíznych a programových služieb, ako aj vykonávanie podnikateľských činností a činností podľa zákona č. 532/2010 Z.z. o rozhlase a televízii Slovenka. V zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 532/2010 Z.z. je M. verejnoprávna, národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia, ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania.

31. Odvolateľ zdôrazňuje svoje verejnoprávne postavenie ako prekážku pre posúdenie vzťahu ako spotrebiteľského. To má aj Štátny fond rozvoja bývania, ktorý poskytuje úvery pri pomerne striktnej zákonnej úprave a aplikačná prax ho posúdila ako dodávateľa úverov pre spotrebiteľov (porov. rozsudok Krajského súdu v Nitre z 04.05.2017 sp. zn. 9Co/352/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 18.03.2015 sp. zn. 11Co/359/2014 a iné).

32. K otázke verejnoprávnosti dodávateľa služieb zaujal postoj aj Súdny dvor. Aj na belgickú školu ako inštitúciu s verejnou formou vlastníctva, ktorá študentke poskytla úver dopadá smernica Rady 93/13 ES (C-147/16). Obdobný záver vyplýva aj z rozsudku SD EU vo veci C-59/2012 BKK Mobil Oil Korperschaft des öffentlichen Rechts proti Zentrale Zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, v ktorom Súdny dvor EÚ skonštatoval, že Smernica 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení smernica Rady 84/450/EHS, sa má vykladať v tom zmysle, že do jej osobnej pôsobnosti patrí verejnoprávny subjekt poverený úlohou všeobecného záujmu, ako je správa zákonného systému zdravotného poistenia.

33. Je pravdou, že v Smernici 2005/29/ES je použitý pojem obchodník na rozdiel od pojmov predajca, či dodávateľ, ktoré používa Smernica Rady 93/13/EHS, no aj v tomto prípade sa riešila aplikácia na subjekt verejného práva, teda zdravotnú poisťovňu, v čom možno nájsť paralelu s postavením M. a s napĺňaním jej verejnoprospešných cieľov. Obe smernice majú cieľ zaistiť vysokú spoločnú úroveň ochrany spotrebiteľov, ako to je aj v tomto posudzovanom prípade, čo je dôvodom pre prijatie záverov ohľadom definície pôsobnosti smernice aj na subjekty verejného práva. Bližšie závery možno nájsť v návrhu generálneho advokáta Yvesa Bota zo 04.07.2013.

34. Ak teda Súdny dvor EÚ pripustil výklad, že verejnoprávne právnické osoby spadajú do rámca Smernice 2005/29/ES, je dôvodné vychádzať z toho, že verejnoprávne subjekty spadajú pod pôsobnosť aj iných smerníc, ktoré majú rovnaký cieľ, nakoľko v podstate všetky verejné právnické osoby sú založené spravidla na to, aby sledovali verejnoprospešný cieľ. Z odôvodnenia citovaných rozhodnutí vyplýva, že ani verejnoprávny subjekt, ktorý je poverený verejnoprospešnou funkciou, nemôže byť oslobodený od svojej povinnosti dodržiavať zásadné pravidlá, akými sú pravidlá odbornej starostlivosti, a to hlavne vo vzťahu k subjektom, ktoré sú zásahom štátu povinné platiť úhradu v prospech takéhoto subjektu.

35. Tomuto výkladu zodpovedá aj bod 14 odôvodnenia Smernice Rady 93/13 ES, podľa ktorého sa zohľadňujú prípadné nekalé podmienky aj pri dodávkach verejného charakteru, ktoré zabezpečujú kolektívne služby cit. „keďže členské štáty zabezpečia, aby do zmlúv neboli zahrnuté nekalé podmienky, najmä preto, že táto smernica platí tiež pre obchody, podnikanie alebo povolania verejného charakteru“. Rovnaký záver vyplýva aj z bodu 16 odôvodnenia smernice, „keďže hodnotenie nekalého charakteru podmienok podľa vybraných všeobecných kritérií najmä pri predaji alebo dodávkach verejného charakteru, ktoré zabezpečujú kolektívne služby,...“).

36. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o spotrebiteľskej povahe predmetnej veci, a preto za správny považoval aj postup súdu, ktorý priznal žalovanej ex offio ochranu, vrátane ochrany

pred negatívnymi následkami plynutia času, ak žalobca odkladal uplatnenie úhrady za mesiace 2/2014 - 08/2014 až do roku 2016. Žalobca týmto odkladaním privedil oslabenie vlastného práva.

37. Odvolací súd teda nespochybňuje právo M. na úhradu, len ho považuje rovnako ako súd prvej inštancie za oslabené do takej miery, že po uplynutí premlčacej doby ho už priznať nemožno. Premlčanie má okrem iného preventívnu funkciu predchádzať uplatňovaniu práva po neprimerane dlhú dobu. Už len z prozaického dôvodu, že plynutiu času je priamo úmerné riziko straty dokladov, zabúdanie a celkové sťaženie právnej pozície bežného občana použiť procesné prostriedky. Z tohto pohľadu odkladanie uplatnenia práva nie je poctivé a čiastočne voči laikom aj nečestné. Ak primárne právo únie sleduje vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov (čl. 38 Charty základných práv EÚ), tak podľa názoru odvolacieho súdu pred akýmkoľvek nečestnosťami vrátane nedôvodného odkladania uplatnenia práva. Zdá sa, že dôvodom uplatňovania premlčaných práv na súde je spoliehanie sa veriteľa na to, že sa zo strany občana obrana premlčaním neuplatní, čo je v prípade dlžníka, ktorý je laikom, zarážajúce.

38. Odvolací súd považuje inštitút premlčania práva za účelný procesný prostriedok obrany spotrebiteľa a ktorý má aj svoj procesný rozmer (pozri Števíček, M.: Zákon a sudcovia; k výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa In: Justičná revue. - Roč. 67, č. 3 (2015), s. 357-367.) a niet dôvod ho vylučovať z množiny do úvahy prichádzajúcich prostriedkov účelnej obrany spotrebiteľa, ohľadne ktorých má zo strany súdu voči spotrebiteľovi smerovať poučenie, a to 1.vhodným spôsobom, 2. nad rámec všeobecnej poučovacej povinnosti, 3. aj o iných účelných možnostiach obrany (§ 292 CSP; cit., Súd poučí spotrebiteľa „vhodným spôsobom...,nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti...ale ho poučí aj ...o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.).V danom prípade správne súd prvej inštancie prihliadol na premlčanie podľa §5b zák. č. 250/2007Z.z., keďže uvedené ustanovenie bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie platné a účinné. Z dôvodu zachovania právnej istoty ani odvolací súd nemohol uvedené posúdiť inak.

39. Pre začiatok plynutia premlčacej doby majú relevanciu: 1. Povinnosť každého spotrebiteľa platiť úhradu mesačne vždy do posledného dňa príslušného mesiaca (§7 ods. 2 zákona č.340/2012 Zz., cit., Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca“. 2. Povinnosť M. zaslať výzvu a 3. Uplynutie 30-dňovej lehoty na plnenie. Ak sú splnené uvedené podmienky, M. je povinná uplatniť právo na súde. Ako je zrejmé, nič nebránilo žalobcovi zaslať výzvu za obdobie od 2/2014 až 08/2014 nasledujúci mesiac po tom, ako mala byť úhrada zaplatená a nie až v roku 2016, a tak včas uplatniť právo na úhradu. Konštrukcii, ktorá umožňuje jednoduchou výzvou oddialovať splatnosť a uplatnenie práva rádovo v rokoch, súd odmietol poskytnúť ochranu.

40. Z tohto dôvodu sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie aj čo do obdobia, za ktoré sú úhrady premlčané a teda uplatnené po všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (žaloba podaná 21.09.2017, premlčané úhrady za obdobie od 2/2014 do 08/2014). (obdobne aj KS PO, sp. zn. 6Co/93/2017 z 29.05.2018).

41. Uvedené dáva potom dostatočný podklad pre prijatie záveru o nenaplnení ani jedného zo žalobcom namietaných odvolacích dôvodov.

42. Správnemu výroku vo veci samej tak zodpovedá i správny výrok o trovách konania.

43. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňuje sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

44. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady

trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).